Республиканы Тыва
им.А.С.Пушкина

ШЫН

Ниитилел-политиктиг солун

Солун 1925 чылдың август 31-де үнүп эгелээн

№ 30 (16190) ◇ 2000 чылдың март 16, четверг ◇ Ат салган шагы 21.20. ◇ Садар өртээ 3 рубль.

Төлептиг болган

ТР-ниң Чазааның база ТР-ниң Херээженнер эвилелиниң организастааны "Чылдың херээжени" деп мөөрейиниң түннелин үндүрген.

Массалыг информация чепсектеринден ол бедик атка "Шын" солуннуң кол редактору Светлана Сюр-ооловна Монгуш төлептиг болган.

Светлана эң хөй номчукчулуг, бижикчилиг, чагыкчылыг "Шын" солунга бурунгаар базымны кылган.

Тывага бүдүрген чараш хевисти ТР-ниң Парлалга комитединиң даргазы А. С. Серен байырлыг байдалга Светлана Монгушка тывыскан.

Алексей АИР.

Президентиниң ажыл-албаны

ДИЛЕГНИ КИИРЕР

Март 15-те, дүүн, ТР-ниң Президентизи Ш. Ооржак "Саян-Шушенск ГЭС" ажык хевирниң акционер ниитилелиниң директорунуң бирги оралакчызы В. А. Стафиевский-биле ужурашкан.

Ужуражылга үезинде ТР-ниң девискээринде Саян-Шушенск ГЭС-тиң суг шыгжамырының белеткеттинген чоогазын долдурарының талазы-биле ажылчын комиссияның Актызынга ат салырынга чугула херектиг документилерни белеткээриниң дугайында чугаа болган. Реопубликаның яамыларынга болгаш ведомстволарынга чогуур материалдарны неделя хуусаа дургузунда белеткеп кылгаш, киирип келирин дааскан.

Чугаа кадында республиканың Чазаа болгаш "Саян-Шушенск ГЭС" ААН-ниң удуртулгазы Федералдыг энергетика комиссиязынга чыл санында Тывага тускайлап турар акша-хөреңгини 20 миллион рубль чедир өстүрери негеттинип келгениниң дугайында дилегни киирериниң айтырыын база көрген. Республика суг алган черлерниң когаралы дээш чыл санында 10 миллион рубльди ап турар.

Дузаламчы хөреңгиниң улгадыры Тываже чарыгдап турар электри энергиязының төлевирин доктааткан хемчээлге тударынга деткимче болур.

Юрий СУЧКОВ.

Тыва Республиканың Президентизинге ийиги хуусаада Ш. Д. ООРЖАКТЫҢ соңгутканындан бээр бөгүн үш чыл болганынга

"ЧЫВАКТЫГ-ДААА БОЛЗА, ЧОНУМ КОНЧУГ"...

Тыва Республиканың бир дугаар Президентизинге Ш. Д. Ооржак 1992 чылдың март 15-те соңгуткан. Президентини дүжүлгеге олуртур, эрге-хүлээлгезин күүседип киреринин байырлыг езулалы март 27-де эрткен. Тыва күрүненің төөгүзүнде чаа арын ынчан ажыттынган, өөрүшкүлүг болуушкун болган. Шериг-оол Дизижикович дүжүлгезинге олурган соонда, программалыг чугаазын "Чону — чоорган, хөйү — хөйлең" деп тыва улустуң мерген угаанныг сөстери-биле дооскан. Ында ханы утка, бодал сиңниккен. Ол күш-ажылчы узун оруун чоннуң бүрүн деткимчезинге, буянныг чаагай сагыш-сеткилинге даянып алгаш эрткен, кажан-даа чонундан хоорулбаан, ооң эрге-ажыы дээш билиин, арга-дуржулгазын, күжүн бүрүнү-биле берип, амыр-дыжын бодавайн ажылдап келген. Президентиниң бедик эргедужаалынга соңгуткаш, соңгукчуларның идегелин болгаш бүзүрелин шынзыдары-биле кажангызындаа артык чүткүлдүг ажылдаан, чоорган болган чонунга бараан болуру дег ыдыктыг чүве чок деп санап келген.

ТР-ниң бирги Президентизи, ооң удурткан Чазаа чурттар (Россияда) болгаш республикада политиктиг, экономиктиг социал байдал кончуг берге база нарын үеде ажылчорудулгазын эгелээн. Билдилиг удуртулганың, шудургу ажыл-иштиң ачызында беш чылдың дургузунда, 1997 чылдың мартка чедир Тывага демократтыг үндезин чаартылгалар, депшилгелиг бурунгаарлаащкын болган.

Тозан чылдарның эгезинде националдар аразынга чидигленген өөрүлдээлерни чавырылдырып шыдаан, республикага хамааты чөпшээрежилгени катап тургускан, бо кол рольду ойнаан, ынчангаш ниитилелге барык бүгү угланыышкыннар талазы-биле чаартылгалар чорудар аргалыг болган.

Тываның күрүне тургузуун быжыглаар талазы-биле боттуг ажылдар кылдынган. Демократтыг принциптерге дүүшкен Тыва Республиканың Үндезин Хоойлузун ажылдап кылган болгаш бүгү чоннуң бадылаашкыны (референдум-биле) хүлээп алган. Ниитилелди демократтыг езу-биле организастаарының кол механизмин тургускан, ол ажылдап турар. Тыва күрүне ыдык ылгавыр демдектерлиг — Сүлде демдектиг, Туктуг, Гимнниг. Ынчангаш республикада демократияның үндезиннери быжыы-биле салдынган.

Тыва Республиканың хамаатылары бүгү деңнелдің эрге-чагырга органнарын тургузарынга киржир, соңгулдаларны база референдумнарны дамчыштыр чугула күрүне айтырыгларын шиитпирлээр конституцияда көрдүнген эргелерин боттандырып турар. Ажык-чарлыг чорук, сөстүң хостуу, санал-бодалдың янзы-бүрү уткалыы — амгы үеде хүн бүрүнүң билиишкиннери болу берген. Хөй национал-дыг чон республиказының хөгжүлдези, бодунуң амыдырал-чурттал-газы дээш харыысалганы улам-на ханы медереп билип турар болу берген. Хамааты ниитилел чоорту тургустунуп орар.

ЧУРУКТА: ТР-ниң Президентизи Ш. Ооржак (сургакчылаашкын үезинде).

Реформаларны боттандырганындан өнчү хөй хевирлиг, деңгерелиг, чиштирилгелиг сайгарылганың чаа экономиказының үндезини республикада тургустунган. Оонбиле кады реформаларның эне көскү түннели болза, кижилерниң угаан-медерелинде улуг өскерлиишкин болган. Чон хостуг, шөлээн, чүнү кылырын, чеже хире продукция бүдүрерин, ону кааяа сайгарарын, орулгазын кайнаар чарыгдаарын боттары билир. Үе-шаг чеже-даа берге болза, амыдырал-чурттал-га кончуг солун болгаш чаарттынып турар.

Федералдыг төп-биле харылзааларны Чазак улам-на быжыглаан. Даштыкы чурттар-биле экономиктиг харылзаалар хөгжүп эгелээн, даштыкы чурттарның чээлилерин ажыглаарының баштайгы базымнары кылдынган.

Социал реформаларны боттандырар хемчеглерни алганындан бо берге беш чылдың дургузунда чаңгыс-даа школа, эмнелге, культура албан черлери хагдынмаан, харындаа саны немешкен. Чурттакчы чоннуң социал камгалалын күштелдирген. Өөредилгени, эртемни, кадык камгалалын, уран чүүлдү, культураны, спортту хөгжүдер, шажын чүдүлгени, чоннуң чаагай чаңчылдарын катап эгидер хемчеглерни алган.

Президентиниң болгаш Чазактың үре-түннелдиг ажыл-чорудулгазының ачызында Россия Федерациязының составынга Тыва Республиканың кандыг турушту ээлээрин тодарадыр арганы берген. Тываның ат-сураа чүгле Россияда эвес, харын делегейде билдингир апарган дээр болза, ында частырыг национал-дыг чон республиказының хөгжүлдези, бодунуң амыдырал-чурттал-газы дээш харыысалганы улам-на ханы медереп билип турар болу берген. Хамааты ниитилел чоорту тургустунуп орар.

Чок. Ш. Д. Ооржактың Европа Чөвүлелиниң Парламент ассамблеязының кежигүнү болуп турары безин хөйну чугаалап турар. Президентиниң дыка хөй даштыкы чурттарга чорааны, спортчуларывыстың Олимпий оюнарынга чедиишкинниг киришкени, делегей маргылдааларынга тиилеп турары, сыгытчыларывыстың, артистеривистиң янзы-бүрү чурттарның көрүкчүлерин магадаткан талантызы Тываның адын алгыткан.

ТР-ниң Президентизиниң баштайгы беш чылда ажылчорудулгазы деңдеский болган дээр болза, частырыг болур ийик. Реформаларны чорудары нарын болган, хөй бергедээшкиннерге, билдинмес чүүлдерге таваржып турган. Оларны ажып эртер дээш болдунар-ла аргаларны, хемчеглерни ап тургаш, ажыл-ишти шуудаткан.

Тыва Республиканың ийи дугаар президент соңгулдалары 1997 чылдың март 16-да болган, оон бээр бөгүн мугур үш чыл эрткен. Ол хүн Тываның хөй национал соңгукчулары ТР-ниң Президентизинге чеди кордакчыларның аразындан төре херээн баштаар угаангыр, сагынгыр, албаты чону дээш сагыш салып, аарып чоруур, уйгу-дыжын бодавас, эрестиг Шериг-оол Дизижикович Ооржакты шилип алгаш, ийиги хуусаада катап соңгаан. Бо дээрге Тываның бирги Президентизиниң ажылының түннелдиг болганын бедиибиле үнелээни, аңаа улуг бүзүрелди көргүскени-дир.

Ш. Д. Ооржак Президент дүжүлгезинге олурган соонда, Тываның келир үези, чечектелиишкини дээш ажылдап кирипкен. Хамыктың мурнунда Президент Администрациязының, Чазак Аппарадының структуразын бөдүүнчүдеринче, кадр политиказын чогумчалыг шиитпирлээринче кичээнгейни угландырган. Чазактың удуртуп баштаар албан-дужаалдарынга ханы бодалдыг, келир үеде ырак көрүүшкүннүг, билин шыырак кадрларны шилип киргеш, томуйлаан.

Баштайгы беш чылда чедип алган чамдык эки ажылхерээн улам-на быжыглаарынга, чыдыгларны шилип киргеш, ханы бодалдыг, келир үеде ырак көрүүшкүннүг, билин шыырак кадрларны шилип киргеш, томуйлаан.

Баштайгы беш чылда чедип алган чамдык эки ажылхерээн улам-на быжыглаарынга

2000 чылдың март 26-да болур соңгулдаларга Тыва Республиканың девискээр соңгулда комиссияларынга бүрүткеткен, Тыва Республиканың чонунуң Улуг Хуралының (съездизининң) кежигүннеринге кандидаттарның ДАҢЗЫЗЫ

(Улаштызы. Эгези № 29 "Шында").

Баян-Кол № 137

Анай-оол Георгий Байкараевич, 1961 чылдың март 31-де төрүттүнген, Баян-Кол суму чагыргазының даргазы, Баян-Кол суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Борзук Степан Кускарович, 1958 чылдың июнь 2-де төрүттүнген, Тыва Республиканың Чазак Аппарадының херектер эмгелели болгаш архив эргелелиниң начальнигы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Ондар Тамара Байкараевна, 1942 чылдың март 1-де төрүттүнген, Кызыл кожуун чагыргазының херектер эргелелинден, Каа-Хем суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Чыргал Анатолий Шактароолович, 1958 чылдың январь 13-те төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Баян-Кол суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Черби № 138

Зыков Олег Петрович, 1961 чылдың сентябрь 18-те төрүттүнген, Кызыл кожуунның охотоведи, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Капустина Любовь Михайловна, 1948 чылдың январь 1-де төрүттүнген, Черби суму чагыргазының даргазы, Черби суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Килина Наталья Ивановна, 1948 чылда төрүттүнген, Черби ортумак школазының башкызы, Черби суурда чурттап турар, боду депшиткен.

МӨҢГҮН-ТАЙГА КОЖУУН

Мөген-Бүрен № 139

Ондар Лидия Херлиневна, 1954 чылдың сентябрь 24-те төрүттүнген, Күрүненің "Тыва" радиотелекомпаниязының редактору, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Хертек Чойганмаа Чуглуроолована, 1967 чылдың февраль 10-да төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга КОШПо-нуң Кызыл-Хаяда садыының садыгжызы, Кызыл-Хая суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Конгаржап Хүлер-оол Иргитович, 1944 чылдың февраль 27-де төрүттүнген, "Мөген-Бүрен" совхозтуң малчыны, соңгукчулар дорт депшиткен.

Чеди-Тей № 140

Иргит Дамбаа Улуг-Каракович, 1939 чылдың январь 13-те төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуун чагыргазының күш-ажыл болгаш социал хөгжүлде эргелелиниң начальнигиниң оралакчызы, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Донгак Алексей Кунгаевич, 1949 чылдың декабрь 5-те төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуун чагыргазының оралакчызы, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Тоолайлыг № 141

Доскаар Юрий Донгакович, 1948 чылда төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуун чагырыкчызының оралакчызы, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хертек Иван Шамааевич, 1960 чылда төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мугур-Аксының Соңгу № 142

Донгак Курбу Дамдынович, 1952 чылдың декабрь 5-те төрүттүнген, ТР-ниң Президентизиниң Мөңгүн-Тайга кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Намы Шой-оол Иргитович, 1943 чылда төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуун чагыргазының чонну ажылга хаара тударының талазы-биле департаментиниң килдис эргелекчизи, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Монгуш Ульяна Байыроолована, 1964 чылда төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуун чагыргазының культура килдизиниң эргелекчизи, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мугур-Аксының Мурнуу № 143

Ооржак Вячеслав Дыкыевич, 1965 чылда төрүттүнген, Мөңгүн-Тайганың төп кожуун эмнелгезиниң кезер эмчизи, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Наксыл-оол Любовь Донгаковна, 1949 чылдың май 15-те төрүттүнген, Мөңгүн-Тайга кожуунда пенсия фондузунуң төлээзи, Мугур-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

ӨВҮР КОЖУУН

Сарыг-Хөл № 144

Монгуш Вячеслав Бавыштаевич, 1958 чылдың июль 25-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагыргазының херектер эмгелелинин эргелекчизи, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Норбу Сергей Демирович, 1958 чылдың август 3-те төрүттүнген, ТР-ниң Президентизиниң Өвүр кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Чаа-Суур № 145

Монгуш Саида Александровна, 1969 чылдың январь 15-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагыргазының культура килдизинде АКБ-ниң улуг методизи, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ооржак Роман Дадароолович, 1963 чылдың сентябрь 27-де төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сат Владимир Кончук-ооловович, 1955 чылдың июнь 13-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагыргазының чонну ажылга хаара тудар килдистің начальнигы, Хандагайтыда чурттап турар, боду депшиткен.

Дус-Даг № 146

Донгак Владимир Бюрбюжапович, 1949 чылдың ноябрь 4-те төрүттүнген, "Ирбитей" арат-тараачын ажыл-агыйның удуртукчузу, Өвүр кожуунның Торгалыг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кошар-оол Михаил Алдын-ооолович, 1949 чылдың октябрь 25-те төрүттүнген, Өвүр кожуунның хөй адырлыг коммунал ажыл-агый бүдүрүлгезинин директору, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Доржукай № 147

Көндөн Вадим Эртинеевич, 1958 чылдың февраль 16-да төрүттүнген, Дус-Даг суму чагыргазының даргазы, Торгалыг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Куулар Алексей Санчатоолович, 1955 чылдың июнь 2-де төрүттүнген, Тыва Республиканың Көдээ ажыл-агый болгаш аъш-чем яамазының административтиг ажыл-агый килдизиниң начальнигы, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хандагайты № 148

Данзын Маадыр-оол Монгушович, 1939 чылдың декабрь 21-де төрүттүнген, пенсионер, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Куулар Александр Санчатоолович, 1957 чылдың февраль 8-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагыргазының даргазы, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Донгак Зинаида Дыртыковна, 1958 чылдың октябрь 5-те төрүттүнген, Өвүр төп кожуун эмнелгезиниң педиатр эмчизи, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Октябрьский № 149

Сат Вячеслав Бюрбюевич, 1961 чылдың февраль 28-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагырга даргазының оралакчызы, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ховалыг Валерий Самбылдаевич, 1952 чылдың октябрь 20-де төрүттүнген, республика эмнелгезиниң салбыр эргелекчизи, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Солчур № 150

Монгуш Сюр-оол Делгерович, 1945 чылдың октябрь 15-те төрүттүнген, Солчур ортумак школазының башкызы, Солчур суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Яндай-оол Вячеслав Бавуевич, 1959 чылдың февраль 5-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президент Администрациязының удуртукчузу, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Дамдын № 151

Монгуш Чаагай-оол Серенович, 1942 чылдың февраль 15-те төрүттүнген, ТР-ниң чонну ажылга хаара тударының департамент удуртукчузу, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Вилена Чаповна, 1962 чылдың апрель 22-де төрүттүнген, Өвүр кожуун чагырга даргазының бирги оралакчызы, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Норбу Сергей Демирович, 1958 чылдың август 3-те төрүттүнген, ТР-ниң Президентизиниң Өвүр кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Салчак Анатолий Опан-ооловович, 1957 чылдың январь 25-те төрүттүнген, Өвүр кожуун чагыргазының ажылагый килдизиниң эргелекчизи, Хандагайты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Саглы № 152

Кара-Сал Василий Көкович, 1957 чылдың апрель 25-те төрүттүнген, Саглы ортумак школазының башкызы, Саглы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Куулар Карим Тасович, 1943 чылдың октябрь 15-те төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Советский № 153

Дондуп Марый-оол Васильевич, 1948 чылдың февраль 13-те төрүттүнген, Саглы ортумак школазының директору, Саглы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Вячеслав Нуржутович, 1960 чылдың декабрь 17-де төрүттүнген, "Кызыл-Тук" уксаалыг коллективтиг ажыл-агыйның бригадири, Саглы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Очур Любовь Калбаковна, 1956 чылдың март 28-те төрүттүнген, Саглы салбыр эмнелгезиниң фельдшери, Саглы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Саая Шыдыраа Дырышович, 1947 чылдың июль 23-те төрүттүнген, Төлээлекчилерниң Өвүр кожуун хуралының даргазы, Хандагайты суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

БИИ-ХЕМ КОЖУУН

Туранның Больничный № 154

Губанов Александр Михайлович, 1964 чылдың апрель 14-те төрүттүнген, Туранның дугаары 1 ортумак школазының башкызы, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Туранның Енисейский № 155

Грачев Юрий Николаевич, 1955 чылдың июль 26-да төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Шагарин Илья Викторович, 1976 чылдың март 14-те төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Туранның Соңгу № 156

Митрохин Владимир Анатольевич, 1969 чылдың март 14-те төрүттүнген, "ТВ-Туран" студиянның күүсекчи директору, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Иргит Петр Данзыевич, 1953 чылдың сентябрь 25-те төрүттүнген, Бии-Хем кожуунның үнүштер камгалаар станциязының агроному, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Туранның Барыын № 157

Гильмисурин Ронис Данисович, 1970 чылдың май 15-те төрүттүнген, Туранның төп кожуун эмнелгезиниң дүрген дуза салбырының фельдшери, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Ензак Анатолий Ойдупович, 1960 чылдың июнь 18-те төрүттүнген, "Кызыл тараачын" көдээ ажыл-агый кооперативтиң күш-ажыл инженери, Найырал суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Намчилова Светлана Степановна, 1955 чылдың июль 20-де төрүттүнген, Аржаан ортумак школазының директору, Аржаан суурда чурттап турар. Боду депшиткен.

Сарыг Галина Александровна, 1948 чылдың январь 21-де төрүттүнген, Аржаан сельпо совединиң даргазы, Аржаан суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хүт-Севи № 165

Иконников Виктор Васильевич, 1955 чылдың сентябрь 12-де төрүттүнген, Туранның төп кожуун эмнелгезиниң дүрген дуза салбырының фельдшери, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Комбу Зоя Анароловна, 1961 чылдың ноябрь 20-де төрүттүнген, Хүт школазының башкызы, Хүт суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Куржупей Кушкаш Маадыевна, 1943 чылдың июль 5-те төрүттүнген, Бии-Хем кожуунның юридиктиг консультация чериниң эргелекчизи, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Маады Михаил Сундупеевич, 1950 чылдың март 21-де төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Найырал суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Тарлаг-Сушь № 166

Салчак Марина Маратовна, 1961 чылдың ноябрь 27-де төрүттүнген, Сушь ортумак школазында эмчи сестразы, Сушь суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Сенги Нина Степановна, 1954 чылдың март 31-де төрүттүнген, Туранның дугаары 2 школазының башкызы, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Сувак Урана Маадыр-ооловна, 1964 чылдың октябрь 26-да төрүттүнген, Тарлаг ортумак школазының директорунуң оралакчызы, Тарлаг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хадын № 167

Балчыр Сергей Сонам-Серенович, 1953 чылдың август 4-те төрүттүнген, "Хадың" көдээ ажыл-агый бүдүрүлгелиг кооперативтиң участок мастери, Хадың суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Дадар-оол Көкоолович, 1951 чылдың январь 6-да төрүттүнген, Хадың суму чагыргазының электриги, Хадың суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хөрлин Иван Иргитович, 1958 чылдың август 17-де төрүттүнген, "Тыва Республика" солуннуң кол редакторунуң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Өөк № 168

Донгак Радион Маадыроолович, 1975 чылдың июль 17-де төрүттүнген, Өөк ортумак школазының башкызы, Өөк суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Матвеева Екатерина Комбуевна, 1953 чылдың октябрь 14-те төрүттүнген, түр када ажылдавайн турар, Туран хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Шожат Доржу Байкараевич, 1940 чылдың сентябрь 9-та төрүттүнген, "Кара-Тал" көдээ ажыл-агый бүдүрүлгелиг кооперативтиң даргазы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Сесерлиг № 169

Бадан-оол Оккей-оол Дулушович, 1942 чылдың ноябрь 4-те төрүттүнген, Кызыл горпонуң даргазы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

СҮТ-ХӨЛ КОЖУУН

Алдан-Маадыр № 170

Ондар Сергей Сыгдыкович, 1951 чылдың август 22-де төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуун чагыргазының иштики херектер килдизиниң начальнигы, Алдан-Маадыр суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыглар Ортун Эртинеевич, 1950 чылдың май 28-те төрүттүнген, Алдан-Маадыр суму чагыргазының даргазы, Алдан-Маадыр суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Ак-Даш № 171

Кыргыс Мария Сереновна, 1957 чылдың февраль 9-та төрүттүнген, Тыва Республиканың Дээди Хуралының консультантызы, Кызыл хоорайда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Валентина Донгаковна, 1947 чылдың апрель 23-те төрүттүнген, Ак-Даш ортумак школазының директору, Сүт-Хөл кожуунның Ак-Даш суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Валентина Өктековна, 1964 чылдың ноябрь 14-те төрүттүнген, Сүт-Хөлдүң төп кожуун эмнелгезинде терапевт эмчи, Сүт-Аксы суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Бора-Тайга № 172

Бүрбү Солун-оол Васильевич, 1950 чылдың ноябрь 3-те төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуун чагыргазының эт-хөренги эргелелиниң талазыбиле комитеттиң даргазы, Сүт-Хөл кожуунның Бора-Тайга суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мөңгүн-оол Куулар Бораевич, 1943 чылдың июль 5-те төрүттүнген, Бора-Тайга ортумак школазының директору, Сүт-Хөл кожуунның Бора-Тайга суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Өнер Хүлерович, 1966 чылдың март 16-да төрүттүнген, Сүт-Хөлдүң төп кожуун эмнелгезиниң улуг эмчизи, Сүт-Хөл кожуунның Суг-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ховалыг Зинаида Калдароолована, 1952 чылдың май 1-де төрүттүнген, Бора-Тайга ортумак школазының башкызы, Сүт-Хөл кожуунның Бора-Тайга суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хөр-Тайга № 173

Иргит Александр Чыдам-оолович, 1960 чылдың май 27-де төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуунның Хөр-Тайга суурда чурттап турар, суму чагыргазының даргазы, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Соскар Сагаанович, 1950 чылдың апрель 1-де төрүттүнген, "Ишкин" совхозтуң малчыны, Сүт-Хөл кожуунның Хөр-Тайга сумузунуң "Шеле" деп малчын турлагда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кызыл-Тайга № 174

Монгуш Иван Шыванович, 1948 чылдың июль 28-те төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуун чагыргазының даргазы, Кара-Чыраа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Юрий Чамзыр-оолович, 1962 чылдың апрель 12-де төрүттүнген, "Ишкин" совхозтуң суггатчызы, Сүт-Хөл кожуунның Хөр-Тайга суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кара-Чыраа № 175

Ондар Вячеслав Дажыевич, 1959 чылдың декабрь 29-та төрүттүнген, "Назын" арат, тараачын ажыл-агыйының даргазы, Сүт-Хөл кожуунның Кара-Чыраа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Омакмаа Шагдыроолована, 1963 чылдың декабрь 30-де төрүттүнген, "Сүт-Хөл" кооперативтиг ажыл-агыйның даргазы, Кара-Чыраа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Светлана Сапыянаковна, 1953 чылдың апрель 12-де төрүттүнген, Кара-Чыраа ортумак школазының башкызы, Сүт-Хөл кожуунның Кара-Чыраа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сандан Маадыр-оол Монгушович, 1961 чылдың январь 4-те төрүттүнген, сайгарлыкчы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Сүт-Аксының Барыын № 176

Ондар Амир Намажапович, 1965 чылдың июль 29-та төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизиниң Сүт-Хөл кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Сүт-Аксы суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Саая Надежда Дугар-ооловна, 1961 чылдың май 27-де төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуунның күрүненин санитар-эпидемиологтуг төптүн улуг эмчизи, Сүт-Аксы суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Сүт-Аксының Төп № 177

Монгуш Лина Демчиковна, 1952 чылдың август 30-де төрүттүнген, Сүт-Хөлдүң төп кожуун эмнелгезинде санпросветорганизатор, Сүт-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Кирилл Санчыевич, 1947 чылдың январь 1-де төрүттүнген, Сүт-Аксы суму чагыргазының даргазы, Сүт-Хөл кожуунның Сүт-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Турчина Маргарита Маадыр-ооловна, 1963 чылдың август 6-да төрүттүнген, Сүт-Хөлдүң төп кожуун эмнелгезиниң улуг эмчизиниң оралакчызы, Сүт-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сүт-Аксының Соңгу № 178

Бызытпаа Юрий Монгушович, 1946 чылдың март 2-де төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуунның Төлээлекчилер хуралының даргазы, Сүт-Хөл кожуунның Алдан-Маадыр суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Сат Виктор Канчыыр-оолович, 1952 чылдың февраль 3-те төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуунның хөй адырлыг коммунал ажыл-агый бүдүрүлгезиниң директору, Сүг-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Соскут Светлана Анзатовна, 1952 чылдың май 3-те төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуун чагыргазының улус өөредилгезиниң килдис эргелекчизи, Сүг-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сүт-Аксының Чеен № 179

Донгак Макар Бавукович, 1945 чылдың август 24-те төрүттүнген, Кызыл хоорайда чурттап турар, түр үеде ажыл чок, боду депшиткен.

Кызыл Маны Колхозпаевич, 1971 чылдың февраль 2-де төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуун чагыргазының аныяктар талазы-биле комитеттиң даргазы, Сүг-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Орлан Александрович, 1965 чылдың апрель 14-те төрүттүнген, Сүт-Хөл кожуунның көдээ ажыл-агый болгаш аъш-чем эргелелиниң начальнигы, Сүг-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

ТАҢДЫ КОЖУУН

Бай-Хаак № 180

Кирлиг-Кара Мандаржап Кыргысович, 1947 чылдың март 15-те төрүттүнген, Таңды кожуунның Төлээлекчилер хуралының оператору, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Савый-оол Шагдырович, 1942 чылдың март 5-те төрүттүнген, пенсионер, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Төмбөл Хемер-оол Хуралоолович, 1962 чылдың сентябрь 16-да төрүттүнген, "Техе" көдээ ажыл-агый кооперативтиң директору, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Белин № 181

Сат Радомир Шыырапович, Тыва Республиканың Президентизиниң Таңды кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Тюлюш Таисья Санчыевна, 1933 чылдың ноябрь 8-те төрүттүнген, пенсионер, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Саратов № 182

Зданис Михаил Иванович, 1957 чылдың июнь 19-та төрүттүнген, Таңды кожуунның күрсанэпидхайгаарал төвүнүң улуг эмчизиниң хүлээлгезин күүседип турар, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Меркулов Виктор Павлович, 1940 чылдың сентябрь 25-те төрүттүнген, Таңды кожуунның чер комитединиң даргазы, Бай-Хаак суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Үндезин Анатолий Ооржакович, 1964 чылдың сентябрь 1-де төрүттүнген, Таңды кожуунның көдээ ажыл-агый эргелелиниң даргазы, Межегей суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Дүрген № 183

Карти Мая Бадыевна, 1959 чылдың май 2-де төрүттүнген, "Сосновское" дуржулга-бүдүрүлге кооперативиниң кол зоотехниги, Дүрген суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Соңгукчу Садыгоолович, 1942 чылдың февраль 20-де төрүттүнген, Таңды кожуунның Төлээлекчилер хуралының даргазы, Дүрген суурда чурттап турар. Боду депшиткен.

Оюн Екатерина Макаровна, 1960 чылдың март 15-те төрүттүнген, "Челээш" элээдилер төвүнүң методизи, Дүрген суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Чульдум Николай Сайын-оолович, 1953 чылдың декабрь 14-те төрүттүнген, Таңды кожуунның көдээ ажыл-агый эргелелиниң кол зоотехниги, Дүрген суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Сосновка № 184

Оюн Бичен Самбууевна, 1948 чылдың август 20-де төрүттүнген, пенсионер, Хадын-Аксы арбанда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Оюн Юрий Бопуш-оолович, 1962 чылдың март 17-де төрүттүнген, Сосновка ортумак школаның директору, Дүрген суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Балгазын № 185

Баяи Радислав Санаевич, 1964 чылдың июнь 30-де төрүттүнген, Сибирьниң удурдедир чээли ниитилелиниң коммерция банкызы АН-ниң Тывада девискээр филиалының директору Кызыл хоорайда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Дирчинчап Сайлык Окчаевна, 1968 чылдың июль 12-де төрүттүнген, Балгазынның СПТУ-2-ниң методизи, Балгазын суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Красноярвка № 186

Бичиш Кашпал Владимирович, 1971 чылдың март 14-те төрүттүнген, Балгазынның КПТУ-2 өөредилге-бүдүрүлге чериниң мастери, Балгазында чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен

Гаврилов Олег Иванович, 1934 чылдың май 30-де төрүттүнген, "Тувинская правда" солуннуң кол редакторунуң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Кызыл-Арыг № 187

Оюн Ким Кызыл-оолович, 1963 чылдың ноябрь 1-де төрүттүнген, Балгазынның КПТУ-2-ниң бухгалтер-экономизи, Балгазын суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Чамзы Хүлер-оол Кыргысович, 1947 чылдың март 22-де төрүттүнген, Кызыл-Арыг ортумак школазының башкызы, Кызыл-Арыг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыг-Бажы № 188

Ефимов Николай Николаевич, 1941 чылдың январь 10-да төрүттүнген, Таңды кожуунның "Революцияның чалбыжы" совхозтуң № 1 бригаданың бригадири, Сой суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кечил-оол Эрес-оол Бопажикович, 1964 чылдың апрель 12-де төрүттүнген, Арыг-Бажы суму организациязының даргазы, Арыг-Бажында чурттап турар, боду депшиткен.

Межегей № 189

Монгуш Кара-Кыс Кожай-ооловна, 1940 чылдың август 6-да төрүттүнген, Межегей ортумак школазының директору, Межегей суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Саая Анна Кодан-ооловна, 1962 чылдың март 3-те төрүттүнген, Межегейниң уруглар садының эргелекчизи, Межегей суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кочетов № 190

Оюн Андрей Мөңгеевич, 1965 чылдың сентябрь 24-те төрүттүнген, Кочетов ортумак школазының директору, Кочетов суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

(Улаштызы 3-ку арында).

(Уланчызы. Эгези 2-ги арында).

Оюн Владимир Сергеевич, 1956 чылдың май 2-де төрүттүнген, Кочетов суурда чурттап турар, түр үеде ажыл чок, соңгукчулар дорт депшиткен.

ТЕС-ХЕМ КОЖУУН

Самагалдайның Чөөн № 191

Дамба-Хуурак Дайынчы Түлүшович, 1942 чылдың январь 17-де төрүттүнген, Самагалдай ортумак школазының башкызы, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Каржал Чейнеш Уризаевна, 1971 чылдың сентябрь 23-те төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының улус өөредилгезиниң методиктиг кабинединиң эргелекчизи, Самагалдай суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Санчат Алексей Самданович, 1961 чылдың июль 5-те төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының аныяктар болгаш спорт талазы-биле комитеттиң даргазы, Самагалдай суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Самагалдайның Төп № 192

Достай Галина Оюновна, 1959 чылдың март 12-де төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының улус өөредилгезиниң килдис эргелекчизи, Самагалдайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Людмила Эртинеевна, 1955 чылдың март 4-те төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының экономика эргелелиниң начальниги, Самагалдай суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Санчат Александр Самданович, 1959 чылдың июль 5-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Чазак Аппарадының социал хөгжүлде департаментизиниң начальниги, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ужарлыг № 193

Алдын-Хөрөл Анай-оол Соянович, 1948 чылдың декабрь 20-де төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының юрист-консультантызы, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Лапчаа Кара-оол Лопсанович, 1943 чылдың январь 5-те төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының чонну ажылга хаара тудар килдистиң начальниги, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Соян Владимир Дотканович, 1954 чылдың февраль 2-де төрүттүнген, пенсионер, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ширимөл Татьяна Тановна, 1962 чылдың июнь 5-те төрүттүнген, Россия Федерациязының Үндүрүглер болгаш чыылдалар яамызының Тес-Хем кожуунда инспекциязының удуртукчузу, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Шуурмак № 194

Ондар Марина Комбуй-ооловна, 1964 чылдың декабрь 14-те төрүттүнген, Шуурмак суурда чурттап турар, түр үеде ажыл чок, боду депшиткен.

Хөртек Михаил Опейович, 1948 чылдың август 15-те төрүттүнген, Шуурмактың ортумак школа директору, Шуурмакта чурттап турар, боду депшиткен.

Чорбаан Людмила Богуевна, 1958 чылдың май 27-де төрүттүнген, Шуурмак ортумак школазының башкызы, Шуурмак суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Чомбурук Олеко Борисович, 1967 чылдың ноябрь 12-де төрүттүнген, Тес-Хем лесхозунуң лесниги, Шуурмак суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Чыргаланды № 195

Балданай Альберт Владимирович, 1968 чылдың август 18-те төрүттүнген, Чыргаланды ортумак школазының башкызы, Белдир-Арыг суурда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Соян Раиса Кундууевна, 1956 чылдың январь 20-де төрүттүнген, Ланзы аттыг Культура бажыңының уран чүүл удуртукчузу, Белдир-Арыг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Берт-Дагның **Чөөн № 196**

Шоюн Александр Сан-оолович, 1956 чылдың август 4-те төрүттүнген, "Сылдысчыгаш" уруглар солунунуң кол редактору, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Эртине Мерген Чаянович, 1964 чылдың октябрь 22-де төрүттүнген, сайгарлыкчы, Тес-Хем кожуунуң Берт-Даг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Берт-Дагның **Барыын № 197**

Монгуш Александр Александрович, 1964 чылдың май 8-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизиниң Тес-Хем кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Самагалдай суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Седен-оол Светлана Салчаковна, 1954 чылдың декабрь 11-де төрүттүнген, түр үеде ажыл чок, Тес-Хемниң Берт-Даг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Чооду Алексей Сюрович, 1955 чылдың март 21-де төрүттүнген, "Сылдысчыгаш" уруглар солунунуң директор-менеджери, Кызыл хоорайда чурттап турар. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Y-Шыкаа № 198

Доспан Шолбан Сан-оолович, 1964 чылдың март 14-те төрүттүнген, Y-Шынаа суурда чурттап турар, көдээ клуб эргелекчизи. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Сүлдүм Клавдия Назыновна, 1964 чылдың октябрь 10-да төрүттүнген, Y-Шынаа ортумак школазының директору, соңгукчулар дорт депшиткен.

О-Шынаа № 199

Балчир Валентина Бадыевна, 1955 чылдың октябрь 20-де төрүттүнген, О-Шынаа ортумак школазының директору, О-Шынаа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Натпит-оол Ульяна Конгай-ооловна, 1959 чылдың февраль 5-те төрүттүнген, О-Шынаа ортумак школазының башкызы, О-Шынаа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыг-Бөл № 200

Сандак Татьяна Туматовна, 1958 чылдың декабрь 22-де төрүттүнген, О-Шынаа сумуу чагыргазының хөрээженнер чөвүлелиниң даргазы, О-Шынаа суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шыырап Биче-оол Сундуевич, 1944 чылдың январь 1-де төрүттүнген, Тес-Хем кожуун чагыргазының даргазы, Самагалдай суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кызыл-Чыраа № 201

Дажитмаа Чечек Кыргысовна, 1959 чылдың октябрь 20-де төрүттүнген, Кызыл-Чыраа ортумак школазының башкызы, Ак-Эрик суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Матпаарга Зинаида Николаевна, 1956 чылдың март 5-те төрүттүнген, Кызыл-Чыраа ортумак школазының директору, Ак-Эрик суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Чаймаа Артур Тереевич, 1959 чылдың июль 9-та төрүттүнген, "Кенден" арат-тараачын ажыл-агыйының даргазы, Ак-Эрик суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

ТОЖУ КОЖУУН

Таежный № 202

Матвеев Юрий Михайлович, 1960 чылдың август 28-те төрүттүнген, Тожунуң лесхоз директору, Тоора-Хемде чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Степанова Наталья Владимировна, 1968 чылдың февраль 23-те төрүттүнген, "Теремок" уруглар садының эргелекчизи, Тоора-Хемде чурттап турар, боду депшиткен.

Тоора-Хемниң Чөөн № 203

Кол Михаил Дондуштанович, 1960 чылдың август 25-те төрүттүнген, Тоора-Хем суурда уругларның спорт школазының директору, боду депшиткен.

Ондар Михаил Чимит-Доржуевич, 1946 чылдың июнь 6-да төрүттүнген, Тожу кожуун чагыргазының көдээ ажыл-агый килдизиниң кол зоотехниги, Тоора-Хем суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Чечен Урана Базыровна, 1957 чылдың сентябрь 9-та төрүттүнген, Тоора-Хем ортумак школазының башкызы, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сибирь № 204

Кашкак Арина Донгаковна, 1948 чылдың октябрь 10-да төрүттүнген, Тоора-Хем ортумак школазының башкызы, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кол Владимир Ак-оолович, 1955 чылдың июль 3-те төрүттүнген, "Азас" заповедниги-ниң директору, соңгукчулар дорт депшиткен.

Марчын Сергей Эрен-оолович, 1965 чылдың август 9-та төрүттүнген, Тожунуң КОЖПО эргелелиниң даргазы, Тоора-Хем суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Салдам № 205

Амбаржы Владимир Андреевич, 1954 чылдың март 18-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизиниң Тожу кожуунда төлээзи, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кузнецов Иван Николаевич, 1959 чылдың август 7-де төрүттүнген, Тожу кожуунуң балык-камгалал инспекциязының улуг моторизи, Самдан суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Адыр-Кежиг № 206

Бараан Ульяна Чажынмаевна, 1954 чылдың ноябрь 20-де төрүттүнген, Адыр-Кежиг сумуу чагыргазының даргазы, Адыр-Кежиг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Довут Оюмаа Калиновна, 1962 чылдың февраль 2-де төрүттүнген, Адыр-Кежиг суурда уруглар садының кижизидикчи башкызы, соңгукчулар дорт депшиткен.

Самбуу Родион Шомбулович, 1961 чылдың декабрь 28-те төрүттүнген, "Өдүген" төрел-бөлүктүң даргазы, Адыр-Кежиг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Азас № 207

Куулар Михаил Ким-оолович, 1950 чылдың октябрь 30-де төрүттүнген, Тоора-Хемде чурттап турар, Тожу кожуун чагыргазының даргазы, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Урана Очуровна, 1961 чылдың февраль 9-та төрүттүнген, Азас ортумак школазының башкызы, Адыр-Кежиг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сангы-Бадра Кызыл-оол Демьянович, 1947 чылдың июль 13-те төрүттүнген, "Толбул" төрел-бөлүктүң даргазы, Тоора-Хем суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ий № 208

Маады Александр Чанзаевич, 1944 чылдың август 15-те төрүттүнген, Ий ортумак школазының башкызы, Тожу кожуунуң Ий суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Салчак Демир-оол Дупчаевич, 1949 чылдың октябрь 30-де төрүттүнген, Ий ортумак школазының директору, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хоядыр Светлана Алексеевна, 1964 чылдың январь 8-те төрүттүнген, Ий суурда "Чебурашка" уруглар садының эргелекчизи, соңгукчулар дорт депшиткен.

Новый № 209

Агбан Виктор Анатольевич, 1937 чылдың апрель 18-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизиниң айыыл чок чорук талазы-биле сүмелекчизи, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Довут Нина Деверековна, 1952 чылдың декабрь 15-те төрүттүнген, түр үеде ажылдавайн турар Тожунуң Ий суурдан, боду депшиткен.

Кол Вадим Чичеевич, 1959 чылдың январь 16-да төрүттүнген, Ий сумуу чагыргазының даргазы. Соңгукчулар дорт депшиткен.

Ырбан № 210

Константинова Орланмаа Мангай-ооловна, 1960 чылдың ноябрь 15-те төрүттүнген, сайгарлыкчы, Ырбан суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Радионов Игорь Николаевич, 1976 чылдың сентябрь 8-те төрүттүнген, Красноярскиниң электростанция эргелелиниң моторизи, Ырбан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Хамсара № 211

Артынай Аркадий Акович, 1971 чылдың июнь 24-те төрүттүнген, Тожу кожуунуң лесниги, Хамсара суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Комбу Марияна Николаевна, 1969 чылдың сентябрь 9-та төрүттүнген, Тоора-Хемниң № 9 аптеканың директору, Тоора-Хем суурда чурттап турар, боду депшиткен.

УЛУГ-ХЕМ КОЖУУН

Улуг-Хөм № 212

Ондар Дмитрий Доржуевич, 1964 чылдың август 28-те төрүттүнген, Тыва Республиканың ИХЯ-ның Өртке удур күрүне эргелелиниң № 17 өрт кезээниң таңныл албанының начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Пюрюна Виктор Кууларович, 1950 чылдың февраль 16-да төрүттүнген, Улуг-Хем кожуунуң чагырга даргазы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Гондувай Александр Вальеревич, 1962 чылдың апрель 21-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуунуң чагыргазының көдээ ажыл-агый эргелелиниң кол инженери, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Шагаан-Арыгның Магистральный № 213

Куулар Валерий Сагаанович, 1959 чылдың август 12-де төрүттүнген, Шагаан-Арыгның почта харылзаазының кожуун белдириниң начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мандаржап Галина Дарымаевна, 1955 чылдың декабрь 28-те төрүттүнген, Шагаан-Арыг № 2 ортумак школаның директору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шактар-оол Борис Борбак-Караевич, 1958 чылдың январь 3-те төрүттүнген, Россия Федерациязының Юстиция яамызының Кеземчелер күүселдезиниң эргелелиниң Тыва Республикада ЯФ/306/4 албанының улуг психологу, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Дружбинский № 214

Дада Валентина Михайловна, 1957 чылдың апрель 7-де төрүттүнген, Улуг-Хемниң төп кожуун эмнелгезиниң эмчи сестразы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Дамчай Николай Михайлович, 1954 чылдың июнь 4-те төрүттүнген, Ургларның болгаш оолдарның спорт төвүнүң директору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Даржай Оскар Очурович, 1976 чылдың ноябрь 29-та төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Доре Эдуард Монгушович, 1963 чылдың январь 30-де төрүттүнген, Улуг-Хемниң төп кожуун эмнелгезиниң хирургия салбырының эргелекчизи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Ондар Любовь Васильевна, 1955 чылдың март 20-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының пенсия чедирер килдистиң кассири, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Сат Николай Седен-Дамбаевич, 1954 чылдың апрель 17-де төрүттүнген, Шагаан-Арыгның № 8 профессионал училищениң башкызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Чаш-оол Наталья Арбын-Кежиковна, 1959 чылдың ноябрь 4-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының өөредилге килдизиниң кол специализи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Саян-Шушенский № 215

Дөңгүр-оол Зоя Ажижаевна, 1955 чылдың январь 26-да төрүттүнген, Улуг-Хемниң төп кожуун эмнелгезиниң дүрген дуза чедирер албанының улуг фельдшери, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Куулар Шолбан Сарыг-Кидисович, 1967 чылдың март 20-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуунуң коммунал ажылагыйының хөй адырлыг бүдүрүлгезиниң директору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Монгуш Алена Бадарчыевна, 1966 чылдың январь 7-де төрүттүнген, Улуг-Хемниң төп кожуун эмнелгезиниң участок терапеви, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Тарый Орлан-оол Сарыг-оолович, 1970 чылдың январь 1-де төрүттүнген, "Тараа" кызыгаарлаттынган харыысалгалыг ниитилелдиң слесары, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Шойдак Владимир Сандыйевич, 1960 чылдың май 22-де төрүттүнген, Россия Федерациязының Юстиция яамызының Кеземчелер күүселдезиниң эргелелиниң Тыва Республикада ЯФ/306/4 албанның начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Пушкинский № 216

Анай-оол Любовь Сарыг-Кидисовна, 1961 чылдың август 25-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагырга даргазының бирги оралакчызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Дамчай Мария Монгушовна, 1954 чылдың март 11-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуунуң Өг-бүле болгаш ургларга социал дуза төвүнүң директору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мареев Вячеслав Владимирович, 1948 чылдың июль 4-те төрүттүнген, Шагаан-Арыгның № 1 школазының директору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыглар Валерий Тенигоолович, 1963 чылдың апрель 11-де төрүттүнген, Айыыл чок чоруктуң федералдыг албанының Тыва Республикада Эргелелиниң район килдизиниң начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Хангаев Валентин Васильевич, 1935 чылдың октябрь 22-де төрүттүнген, пенсионер, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Кечил-оол № 217

Доржу Сергей Ондарович, 1949 чылдың июль 25-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожуунуң күртеххайгааралының инженер-инспектору, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Норбу Михаил Калдар-оолович, 1961 чылдың март 13-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының спорт комитединиң даргазы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Сегбе Виктор Маадыевич, 1950 чылдың январь 1-де төрүттүнген, Шагаан-Арыг хоорай чагыргазының даргазы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Хаян Екатерина Хүрен-ооловна, 1959 чылдың сентябрь 21-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының ЗАГС (хамааты байдалының актылар бижидилгези) килдизиниң эргелекчизи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыг-Бажы № 218

Кюжүгет Валентина Шөмүлдеевна, 1957 чылдың ноябрь 10-да төрүттүнген, Тыва Республиканың Чазак Аппарадының организастыг ажыл талазы-биле эргелел начальниги-ниң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Түлүш Чечек Көк-Кысовна, 1961 чылдың октябрь 31-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының килдис эргелекчизи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Хуурак Орлана Ховалыговна, 1970 чылдың февраль 18-те төрүттүнген, Арыг-Бажы сумунуң чагырга бухгалтери, Арыг-Бажы суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Хайыраканның Чөөн № 219

Донгак Маадыр-оол Седенович, 1951 чылдың август 23-те төрүттүнген, Хайыракан суурнуң котельная начальниги, Хайыракан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Сотпа Чапай Салчакович, 1940 чылдың январь 1-де төрүттүнген, "Улуг-Хем" редакциянның корреспондентизи, Шагаан-Арыгда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Топча Лидия Хирлий-ооловна, 1959 чылдың февраль 23-те төрүттүнген, Хайыракан ортумак школаның директору, Хайыракан суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шактар-оол Маргарита Тюлюшевна, 1956 чылдың сентябрь 21-де төрүттүнген, Улуг-Хемниң төп кожуун эмнелгезиниң улуг эмчи сестразы, Шагаан-Арыгда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хайыраканның Барыын № 220

Кызыл-оол Сагаан-оол Донгакович, 1962 чылдың март 29-та төрүттүнген, "Сенек" арат-тараачын ажылагыйының даргазы, Хайыракан суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ушулан Хирлиг-оол Ховалыгович, 1944 чылдың июнь 3-те төрүттүнген, "Улуг-Хая" совхозтуң директору, Хайыракан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ийи-Тал № 221

Анай-оол Мерген Кыргысович, 1962 чылдың январь 30-де төрүттүнген, Кызыл хоорайда "Чалым" хааглыг акционер ниитилелиниң чингине директорунуң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Чааты № 222

Дажы-Даваа Айлана Ондаровна, 1965 чылдың июнь 24-те төрүттүнген, Чодураа ортумак школаның директору, Улуг-Хем кожууннуң Чааты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кунгаа Лев Маадырович, 1964 чылдың май 18-те төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Улуг-Хем кожууннуң Чааты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Хири-Хаа Раиса Донгаковна, 1953 чылдың апрель 13-те төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Торгалыг № 223

Күдерек Алексей Чыскал-оолович, 1958 чылдың сентябрь 25-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң охотоведи, Шагаан-Арыгда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Сара Туматовна, 1955 чылдың февраль 20-де төрүттүнген, Торгалыг сумуу чагыргазының даргазының оралакчызы, Торгалыг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыг-Лама Светлана Ховалыговна, 1957 чылдың январь 22-де төрүттүнген, Торгалыг ортумак школаның башкызы, Торгалыг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Тюлюш Ия Ивановна, 1963 чылдың ноябрь 13-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң иштики херектер килдизиниң паспорт-виза албанының начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Эйлиг-Хөм № 224

Дамдын Владимир Мартоолович, 1970 чылдың январь 6-да төрүттүнген, Эйлиг-Хем сумуу чагыргазының даргазы, Эйлиг-Хем суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ооржак Сергей Ийдимбууевич, 1959 чылдың сентябрь 27-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының көдээ ажыл-агый эргелелиниң кол зоотехниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыг-Үзүү № 225

Айыр-Саная Чаш-оол Кыргысович, 1939 чылдың январь 16-да төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң Арыг-Үзүү сельпозунуң чөвүлел даргазы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Дадар-оол Андрей Тюлюшович, 1960 чылдың июнь 13-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң Арыг-Үзүү сумуу чагыргазының даргазы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Мартан Михаил Балчымаевич, 1961 чылдың февраль 21-де төрүттүнген, сайгарлыкчы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыскан № 226

Байыр-оол Зоя Михайловна, 1962 чылдың ноябрь 7-де төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Улуг-Хем кожууннуң Арыскан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кошкендей Каадыр-оол Шактарович, 1959 чылдың май 1-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының садыг-саарылга ажыл-чорудулгазының талазы-биле даргазының оралакчызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Санчай-оол Кинма Барбааановна, 1966 чылдың май 22-де төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Арыскан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Иштии-Хөм № 227

Бөгзи-Хуурак Ольга Биче-ооловна, 1961 чылдың март 19-та төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң пенсия фондузунуң килдис эргелекчизи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Раиса Түлүшевна, 1959 чылдың май 21-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң директорунуң оралакчызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ушулан Хирлиг-оол Ховалыгович, 1944 чылдың июнь 3-те төрүттүнген, "Улуг-Хая" совхозтуң директору, Хайыракан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ийи-Тал № 221

Анай-оол Мерген Кыргысович, 1962 чылдың январь 30-де төрүттүнген, Кызыл хоорайда "Чалым" хааглыг акционер ниитилелиниң чингине директорунуң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Чааты № 222

Дажы-Даваа Айлана Ондаровна, 1965 чылдың июнь 24-те төрүттүнген, Чодураа ортумак школаның директору, Улуг-Хем кожууннуң Чааты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кунгаа Лев Маадырович, 1964 чылдың май 18-те төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Улуг-Хем кожууннуң Чааты суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Хири-Хаа Раиса Донгаковна, 1953 чылдың апрель 13-те төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Торгалыг № 223

Күдерек Алексей Чыскал-оолович, 1958 чылдың сентябрь 25-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң охотоведи, Шагаан-Арыгда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Монгуш Сара Туматовна, 1955 чылдың февраль 20-де төрүттүнген, Торгалыг сумуу чагыргазының даргазының оралакчызы, Торгалыг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыг-Лама Светлана Ховалыговна, 1957 чылдың январь 22-де төрүттүнген, Торгалыг ортумак школаның башкызы, Торгалыг суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Тюлюш Ия Ивановна, 1963 чылдың ноябрь 13-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң иштики херектер килдизиниң паспорт-виза албанының начальниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Эйлиг-Хөм № 224

Дамдын Владимир Мартоолович, 1970 чылдың январь 6-да төрүттүнген, Эйлиг-Хем суму чагыргазының даргазы, Эйлиг-Хем суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ооржак Сергей Ийдимбууевич, 1959 чылдың сентябрь 27-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының көдээ ажыл-агый эргелелиниң кол зоотехниги, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыг-Үзүү № 225

Айыр-Саная Чаш-оол Кыргысович, 1939 чылдың январь 16-да төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң Арыг-Үзүү сельпозунуң чөвүлел даргазы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Дадар-оол Андрей Тюлюшович, 1960 чылдың июнь 13-те төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң Арыг-Үзүү сумуу чагыргазының даргазы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Мартан Михаил Балчымаевич, 1961 чылдың февраль 21-де төрүттүнген, сайгарлыкчы, Арыг-Үзүү суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Арыскан № 226

Байыр-оол Зоя Михайловна, 1962 чылдың ноябрь 7-де төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Улуг-Хем кожууннуң Арыскан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Кошкендей Каадыр-оол Шактарович, 1959 чылдың май 1-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожуун чагыргазының садыг-саарылга ажыл-чорудулгазының талазы-биле даргазының оралакчызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Санчай-оол Кинма Барбааановна, 1966 чылдың май 22-де төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Арыскан суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Иштии-Хөм № 227

Бөгзи-Хуурак Ольга Биче-ооловна, 1961 чылдың март 19-та төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң пенсия фондузунуң килдис эргелекчизи, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Раиса Түлүшевна, 1959 чылдың май 21-де төрүттүнген, Улуг-Хем кожууннуң директорунуң оралакчызы, Шагаан-Арыг хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хоюгбан Амур Сатович, 1950 чылдың февраль 20-де төрүттүнген, Тыва Республиканың Педагогиктиг билиглер сайзырадыр институттуң методизи, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

ЧАА-ХОЛ КОЖУУН

Чаа-Хөлдүң Чөөн № 228

Даржай Лидия Шууруковна, 1952 чылдың ноябрь 19-та төрүттүнген, Чаа-Хөлдүң төп кожуун эмнелгезиниң кол эмчизиниң оралакчызы, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Дыртык Эдуард Маадыр-оолович, 1968 чылдың декабрь 9-та төрүттүнген, Чаа-Хөл кожуун чагыргазының Чер курлавырларының болгаш чер тургузуунуң талазы-биле комитединиң даргазы, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Сагаан-оол Лариса Норбуевна, 1953 чылдың декабрь 5-те төрүттүнген, Чаа-Хөл ортумак школазының башкызы, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Хомушку Светлана Шойдак-ооловна, 1956 чылдың март 24-те төрүттүнген, Чаа-Хөл ортумак школазының өөредилге кезээниң эргелекчизи, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Чадамба Владимир Федорович, 1949 чылдың декабрь 27-де төрүттүнген, "Тыва Республика" солун редакциязының кол редактору, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Чаа-Хөлдүң Барыын № 229

Дагба-Лама Эдуард Эник-оолович, 1967 чылдың февраль 23-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Арага продукциязынга монополия хандырар талазы-биле күрүне комитединиң улуг инспектору, Кызыл хоорайда чурттап турар, боду депшиткен.

Куулар Виктор Сундуй-оолович, 1955 чылдың июль 1-де төрүттүнген, Чаа-Хөл кожууннуң хереглекчилер ниитилелиниң чөвүлелиниң даргазы, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сагаандай Галина Сандаковна, 1951 чылдың май 25-те төрүттүнген, Чаа-Хөл кожуун чагыргазының Өг-бүле болгаш ургларның социал камгалал төвүнүң социал ажыл килдизиниң эргелекчизи, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сакак Андрей Стюр-оолович, 1966 чылдың октябрь 12-де төрүттүнген, Чаа-Хөл кожууннуң машина-трактор станциязының директору, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарбаакай Станислав Маадыр-оолович, 1967 чылдың март 27-де төрүттүнген, ургларның болгаш оолдарның спорт школазының директору, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ховалыг Вера Сенгиевна, 1943 чылдың сентябрь 25-те төрүттүнген, "Паркет" күрүнениң каттышкан бүдүрүлгезиниң кол бухгалтери, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шанчы № 230

Сундуй Сат Николаевна, 1951 чылдың октябрь 10-да төрүттүнген, "Шанчы" колхозтуң зоотехниги, Шанчы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Тюлюш Алдын-оол Дарын-оолович, 1948 чылдың июнь 15-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизиниң Чаа-Хөл кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Чаа-Хөл суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Болгар Вадим Донгакович, 1964 чылдың июль 21-де төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуун чагыргазының көдээ ажыл-агый эргелелиниң кол экономист-агроному, Хову-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сайлыг № 236

Донгак Раиса Кызыл-ооловна, 1968 чылдың август 15-те төрүттүнген, Хову-Аксы суурда ЧЭТ башкарылгазының кол шидиниң электромонтеру, Хову-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Семис-оол Зоя Аякайовна, 1953 чылдың январь 1-де төрүттүнген, "Теремок" уруглар садының эргелекчизи, Сайлыг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шыгжал Тамара Викторовна, 1950 чылдың май 10-да төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуунуң өөредилге килдизиниң ургларның спорт школа-

(Уланчызы 4-кү арында).

чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ооржак Эрес-оол Сегбелдеевич, 1945 ч

2000 чылдың март 26-да болур соңгулдаларга Тыва Республиканың девискээр соңгулда комиссияларынга бүрүткеткен, Тыва Республиканың чонунуң Улуг Хуралының (съездизининң) кежигүннеринге кандидаттарның

ДАҢЗЫЗЫ

(Улаштыгы. Эгези 2-ги, 3-кү арынларда).

зының директору, Хову-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хендерге № 237

Сорон Эрес-оол Донгакович, 1948 чылдың март 25-те төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуун чагырга даргазының аграр айтыыглар талазы-биле оралакчызы, Сайлыг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ховалыг Эдуард Эрес-оолович, 1967 чылдың ноябрь 14-те төрүттүнген, Хендерге суму чагыргазының даргазы, Ак-Тал суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хөлчүк № 238

Болат-оол Буян Ховалыгович, 1967 чылдың апрель 14-те төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуун чагыргазының көдээ ажыл-агый эргелелиниң күртеххайгааралының инженер-инспектору, Хову-Аксы суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Оюн Чечен Хүрең-Дашовна, 1965 чылдың июль 4-те төрүттүнген, Кызыл хоорайының күрүндүрүг инспекциязының үндүрүглер болгаш чыылдалар талазы-биле инспекция удуртукчузунуң оралакчызы, Кызыл кожуунунуң Каа-Хем суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Чал-Кежиг № 239

Болгум-оол Станислав Алексеевич, 1958 чылдың октябрь 25-те төрүттүнген, Чал-Кежиг долу эвес ортумак школаның директору, Чал-Кежиг суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Оюн Сергей Тыртыкович, 1951 чылдың июнь 28-те төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуунда "Чал-Кежиг" совхозтуң кол бухгалтери, Элегес суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Элегес № 240

Кара-Сал Зоя Аркадьевна, 1960 чылдың декабрь 5-те төрүттүнген, У. А. Бавун-оол аттыг Элегес ортумак школаның башкызы, Элегес суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Лодай-оол Рада Байкараевна, 1961 чылдың апрель 7-де төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Элегес суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен. 3 чылда хосталгазын казыттырып, 1997 чылдың декабрь 3-те Россия Федерациязының Кеземче кодекизиниң 1 кезээниң 108 үүлүн езугаар кеземче харысалгазын онааттырып чораан.

Матпа-Кара Нина Багай-ооловна, 1964 чылдың февраль 17-де төрүттүнген, Чеди-Хөл кожуун чагыргазының өредилге килдизининң эргелекчизи, Хову-Аксы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Галина Сергеевна, 1949 чылдың июнь 28-те төрүттүнген, Элегес суму чагырга даргазының социал-политика талазы-биле оралакчызы, Элегес суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сат Борис Дээкович, 1948 чылдың март 11-де төрүттүнген, Тыва Республиканың Президент Администрациязының күрүне тургузуун быжыглаар болгаш политиктиг планнаашкын талазы-биле эргелел начальнигининң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хорлуу Дамба Соянович, 1940 чылдың январь 28-те төрүттүнген, пенсионер, Бай-Даг сумунуң Дедир-Өдек деп черде чурттап турар, боду депшиткен.

Эрзининиң Соңгу № 243

Моң Кинсин Александрович, 1945 чылдың февраль 27-де төрүттүнген, Эрзин кожуун чагыргазының даргазы, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Хайдып Светлана Николаевна, 1952 чылдың ноябрь 7-де төрүттүнген, Эрзин ортумак школаның өөредилге кезээнің талазы-биле директорунуң оралакчызы, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сагды Серенмаа Арапчаевна, 1953 чылдың январь 25-те төрүттүнген, Эрзин кожуунунуң чагыргазының өредилге килдизининң эргелекчизи, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шимит Алисса Алексеевна, 1962 чылдың март 16-да төрүттүнген, "Тыва фармация" күрүненің каттышкан бүдүрүлгезининң чиңгине директору, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Бай-Дагның **Мурнуу № 242**

Дамдын Баир Алексеевич, 1959 чылдың ноябрь 3-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президент Администрациязының Контроль эргелелиниң начальнигининң оралакчызы, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

ЭРЗИН КОЖУУН

Бай-Дагның **Соңгу № 241**

Кыргыс Шолбан Идамчапович, 1967 чылдың сентябрь 9-та төрүттүнген, "Дамырак" ателье-студия директорунуң оралакчызы, Кызыл кожуунунуң Каа-Хем суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сагды Серенмаа Арапчаевна, 1953 чылдың январь 25-те төрүттүнген, Эрзин кожуунунуң чагыргазының өредилге килдизининң эргелекчизи, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Шимит Алисса Алексеевна, 1962 чылдың март 16-да төрүттүнген, "Тыва фармация" күрүненің каттышкан бүдүрүлгезининң чиңгине директору, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Эрзининиң Төп № 244

Доржу Ирина Кыргысовна, 1957 чылдың март 3-те төрүттүнген, Эрзин суму чагыргазының херектер эмгелекчизи, Эрзин суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Ламажап Игорь Кыргысович, 1956 чылдың январь 18-те төрүттүнген, Тыва Республиканың Президентизининң Эрзин кожуунда бүрүн эргелиг төлээзи, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Бай-Дагның **Мурнуу № 245**

Дамдын Кызыл-оол Сюрюнович, 1948 чылдың май 24-те төрүттүнген, Эрзин кожуун чагыргазының культура килдизининң кино четкизининң директору, Эрзин суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Додук Андриян Дугарович, 1964 чылдың июль 9-та төрүттүнген, Күрүненің "Убса-Нур ыйгылаажы" бойдус биосферлиг заповедниктиң директору, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Ондар Биче-оол Седенович, 1950 чылдың октябрь 22-де төрүттүнген, Эрзин суму чагыргазының даргазы, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Эгер Владимир Намзыраевич, 1949 чылдың август 26-да төрүттүнген, Эрзин кожуун чагыргазының экономика болгаш саарылга хөгжүлдезининң килдис начальниги, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Мөреннің Чеен № 246

Доржу Анатолий Кыргысович, 1958 чылдың май 4-те төрүттүнген, Эрзин кожуун судунуң администратору, Мөрен суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сагаачы Алефтина Соянова, 1952 чылдың август 24-те төрүттүнген, Мөрен ортумак школаның башкызы, Мөрен суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сарыг-Булуң № 247

Дамдын Алдын-оол Сүрүнович, 1943 чылдың март 8-те төрүттүнген, Эрзин кожуунунуң "Мөрен" колхозунуң даргазы, Мөрен суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Лойгу Андриян Ширинович, 1963 чылдың март 19-та төрүттүнген, Эрзин кожуун чагырга даргазының социал-политика талазы-биле оралакчызы, Эрзин суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Магыбал Розалия Сенгиевна, 1944 чылдың март 26-да төрүттүнген, пенсионер, Булуң-Бажы суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Сотнам Сүге-Баадыр Сотпаевич, 1948 чылдың апрель 5-те төрүттүнген, Россия Федерациязының Ажаалга банкызының АКБ Тыва банкызының касса операциялар, инкассация болгаш айыл чок чоруунуң килдис начальниги, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Нарынның Соңгу № 248

Дугаржап Очур Кыргысович, 1947 чылдың июнь 4-те төрүттүнген, "Нарын" көдээ ажыл-агый бүдүрүлге кооперативининң хову бригадазының таңнылы, Нарын сумунуң Будуу-Арызы деп черде чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Кастаган Рада Юрьевна, 1971 чылдың декабрь 16-да төрүттүнген, Тыва Республиканың Болчукчулар коллегиязының болчукчузу, Кызыл хоорайда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Маажый Ширим Кыргысович, 1946 чылдың март 12-де төрүттүнген, Төлээлекчилерниң Эрзин кожуун хуралының даргазы, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Нарынның Мурнуу № 249

Күндүү Васов Кавааевич, 1945 чылдың март 3-те төрүттүнген, түр ажылдавайн турар, Нарын суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Самбуу Битза Лопсановна, 1947 чылдың март 30-де төрүттүнген, Тыва Республикада чурттакчы чонну ажылга хаара тударының федералдыг күрүне албанының департаментизининң Эрзинде килдизининң специализи, Эрзин суурда чурттап турар, соңгукчулар дорт депшиткен.

Качык № 250

Кунгаа Батаа Бууевич, 1947 чылдың март 19-та төрүттүнген, "Уургай" уксаажыдылга тараачын ажылагыйының даргазы, Нарын суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Майдыр Мөнге Махоевич, 1943 чылдың январь 16-да төрүттүнген, Тыва Республикада чурттакчы чонну ажылга хаара тударының федералдыг күрүне албанының департаментизининң Эрзинде килдизининң начальниги, Эрзин суурда чурттап турар, боду депшиткен.

Саая Татьяна Аракчааевна, 1958 чылдың ноябрь 30-де төрүттүнген, Эрзин ортумак школазының библиотека эргелекчизи, Эрзин суурда чурттап турар, боду депшиткен.

ТАЙЫЛБЫР:

"Россия Федерациязының хамаатыларының соңгуур эргелериниң кол магадылалдарының болгаш референдумга киржир эргелер дугайында" Федералдыг хоойлунуң 32 үүлүнүң 14 пунктузунга дүүштүр бүрүткеткен кандидаттарның саны мандаттарның доктааткан санынга (соңгулда округунга бир мандат хамааржыр) деп болганы-биле Кызыл хоорайның Ленинград—2 № 4, Улуг-Хемский № 35; Бии-Хем кожуунунуң Туранның Больничный № 154, Сесерлиг № 169; Улуг-Хем кожуунунуң Ийи-Тал № 221 соңгулда округтарынга Тыва Республиканың чонунуң Улуг Хуралының ийиги чыыжының (съездизининң) кежигүннериниң соңгулдаларын чогуур соңгулда комиссияларының шиитпирин өзугаар 2000 чылдың март 26-да эрттирбес, а кандидаттарның немелде депшидилгезин чорудары база дараазында соңгулда хемчеглерин боттандырары-биле элээн орай хуусааже, алды айлардан ашпас кылдыр соңгаарладыр.

Мөөрей, мөөрей...

"ЧЫЛДЫҢ ХЕРЭЭЖЕНИ"

Март 7-де В. Көк-оол аттыг хөгжүм-шин таетрынга ТР-ниң Чазааның база ТР-ниң Херээженнер эвилелиниң организастааны "Чылдың херээжени" деп мөөрейниң түнелин үндүрген. Республиканы бүгү кожуун, суурларындан база Кызыл хоорайдан каас-чараш кылдыр кеттинген, арын-шырайында хүлүмзүрүг чайнаан херээженнер залды долдур олурупкан. Кылып, бүдүрүп турар ажылындан аңгыда, кижизиг мөзүзүн, идепкейлиин, үлегерлиин — шупту эки таларын оназалап көөр бо мөөрейниң тиилекчилери кымнар болуру сонуурганчыг болбас арга чок.

Делегейниң Херээженнер хүнү — Март 8-тиң байырлалын таварыштыр чыылганнарга байыр чедирип, ТР-ниң Чазак Баштыңының бирги оралакчызы В. Г. Вальков, оралакчы-президент А. А. Мельников, ТР-ниң Дээди Хуралының Даргазы Ш. В. Кара-оол, оралакчызы В. А. Ушкалов олар байыр чедирип, түве чугаалаан.

— Херээжен кижи, ие кижи — амыдыралдың чаяакчызы. Часкы бойдус-биле кады бо чараш байырлал моорлап келди. Часкы хереллдиң чайыны, эрээн дамдының тыныжы бистерге, эр кижилерге, силерниң байырлалыңарны, силерниң ачыңарда амыдырап-чурттап чоруурувусту сагындырып, силерни камнап, күндүлеп, ынакшыыр ужурлуг бис дээрзин биске база катап сагындырып тур. ТР-ниң Чазааның өмүнээзинден, бодумнуң сагыш-сеткилимниң ханызындан байыр чедирип, мөгейип, бүгүдеге аас-кежикти күзедим — деп, Виталий Вальков мөгейди.

Байырлалдың эң-не солун кезээ тиилекчилерни адап, сценаже кыйгырып эгеледи. "Чылдың херээжени" деп мөөрейниң "Чурттакчы чонунуң кадык камгалалы" деп атты илередир 4,5 муң эмчи ажылдакчыларының мурнундан тиилекчи ТР-ниң Кадык камгалал, эм-таң болгаш техниктиг хандырылга яамызының сайыдының оралакчызы Татьяна Ондар болган. А бо бедик атче лауреат болганнар — Кызыл хоорайның уругларын поликлиниказының улуг эмчи сестразы Т. А. Сергиенко, Манчүректен фельдшер М. Д. Куулар, Тожунуң санэпидстанциязының улуг эмчизи Т. М. Кунгаа, Бай-Тайгада аптека эргелекчизи Т. С. Таргын, Кызылдың № 1 поликлиниказының улуг эмчизи С. Д. Оюн олар болган. Лауреаттарга суй белектерни, тиилекчиге "Тыва хевис" фабриказының улуг хевизин белек кылдыр берген.

Ук мөөрейниң "Садыг" деп номинациязынга тиилекчи Чадаана хоорайның "Северянка" биче бүдүрүлгези болган. Чаа тургустунган-даа болза, шыырак орулгалыг, өре-шире чок ажылдап турар. Ийиги черни Кызыл хоорайдан Людмила Чеменева алган. Лауреат болганнар — Каа-Хем суурдан —Лариса Филимонова биле Сүт-Хөлден — Любовь Ондар.

Ооң мурнунда чылдарда "Биче бизнес" деп ат турбаан. Бо чылын ооң бир дугаар тиилекчизи "Донмас-Суг" хөй-ниити каттыжыышкынының удуртукчузу Людмила Федорова болган.

Республикада эң-не хөй херээженнер ажылдап турар адырларның бирээзи өредилге шугумунуң талазы-биле тиилекчи Күрүне лицейниң директору Татьяна Санчаа. ТР-ниң алдарлыг ажылдакчызы, РСФСР-ниң школаларының алдарлыг башкызы, бо удуртукчунуң доозукчулары лицейни дооскан соонда, дээди өредилге черлеринче түс хуу кирип турар. Лицейжилер түгле Тываның иштинге эвес, а Россияның болгаш делегейниң өредилге черлериниң бедик шаңналдарынга төлептиг бооп келгеннер.

"Социал камгалал" деп аттың тиилекчизи Улуг-Хем кожуундан М. М. Дамчай болган. Ол кожуунга эрткен шакла ындыг мөөрейге база тиилекчи болган.

"Аграр сектор". Бо эң-не берге ажыл-иштиң адырынга рыноктуң нарын үезинде чедишкиннерлиг ажылдап чоруур херээженнер эвээш эвес болуп турары өөрүнчүг Бо чылгы "Чылдың херээжени" деп мөөрейниң тиилекчизи деп атка Тес-Хем кожуунунуң "Чодураа" совхозунуң директору Нина Данзырын төлептиг болган. Орус дыл, литература башкызы деп дээди эртемниг болза-даа, ол көдээ ажыл-агыйда база көскү чедишкиннерни чедип алган. Ооң коллективи 1 гектардан 12 центнер тарааны, бир хойдан 1,5 кг дүктү, 100 хойдан 164 чедир хураганны ап турар.

"Әртем". Эрткен чылгы улуг чедишкиннери дээш "Чылдың херээжени" деп мөөрейниң "Әртем" деп адырның тиилекчизи — Светлана Курбатская.

"Үлетпүр харызаа болгаш транспорт" деп аттың тиилекчизи — "Тыва алгы" ААН-ниң чиңгине директору Любовь Баву-Сүрүң.

"Хоойлу болгаш корумчурум" деп аттың тиилекчизи — Чаа-Хөл кожуундан Ульяна Кыргыс.

"Культура болгаш уран чүүл". Тиилекчи — Улуг-Хем кожуундан Вилория Шожукпан.

"Массалыг информация чепсектери". Бо адыр талазы-биле тиилекчи бистиң "Шын" солуннуң кол редактору Светлана Монгуш болган. Республикада эң хоочун, хөй номчукчулуг, бижикчилиг, чагыкчылыг солуннуң ажылында редакторнуң кирип турар үлүг-хуузу ол-дур.

"Күрүне болгаш хөй-ниити ажылы". Удуртур-баштаар ажылдарда херээжен чон база хөйү-биле ажылдап турар. Эң-не көскү чедишкиннери дээш күрүне ажылының тиилекчизи атка — Күрүне Думазының депутады турган Галина Салчак төлептиг болган. 2000 чылдың бюджедин камгалаар ажылга ол кызымакайы-биле киржип, 1999 чылдыынга деннээрге, ийи катап хөй трансфертти республика алыр кылдыр чедип ап шыдаан.

"Херээжен, ие-чаш, өгбүле" деп эң кол аттың тиилекчизи — делегейге ат-сураа билдингир аныяк чурукчу Надя Рушеваның аваазы — Наталья Дойдаловна Ажыкмаа-Рушева. Оргкомитеттиң бо шилилгезин залда органнар демнии-биле адыш часкап, чүүлдүгүүнүп деткээн. ТР-ниң Президентизи-биле кады А. А. Мельников Москвага бир эптиг үеде байырлыг байдалга бо шаңналды тыпсырын аазаан.

Мөөрейниң бүгү тиилекчилеринге "Тыва хевис" ААН-ниң аажок улуг чараш хевистерин белекке тывыскан. Адырлар аайы-биле лауреаттарга өртектиг белектерни берген. Байырлыг кежээге Тываның В. Көк-оол аттыг хөгжүм-шин театрының артистери киржип, ыры, шүлүк, оюн-тоглаазы-биле бараан болган.

Светлана БАЛЧЫР.

Төрүттүнген хүнүңер-биле!

Каа-Хем кожуунунуң Кундустуг ортумак школазында башкы **Александр Колович КАСТАГАН** даарта бодунуң алдын юбилейин — 50 харлаанын демдеглээр.

Сагыш-сеткили байлак, эвилең, ажыл-ишчи, дузааргак, төрелзирек, арын-нүүрлүг хүндүлүг дуңмавыска, акывыска, эживиске, ачавыска — Александр Коловичиге изиг байыр чедирбишаан, быжыг кадыкшылды, аас-кежикти, өөрүшкүнү, ам-даа аныяксыг болурун, эрес-омак, чараш көстүрүн, мерген угаанны, шыдамык чорукту, чедингир амыдыралды сеткиливис ханызындан күзедивис!

Акызы, чеңгези, Кара-Тоннуглардан, өөнүң иштi Верадан, уруглары Чодураа, Шораанчык Омактан.

ХҮЛЭЭП АП ТУРАР

"Тыва катап ажыглал металлдары" күрүне бүдүрүлгези

чондан болгаш организациялардан ажыглалга **хереглеттинмес өңнүг металлдарны** хүлээп ап турар.

Өңнүг металлдарны дужаар талазы-биле организациялар-биле КЕРЭЭЛЕРНИ бүдүрүлге чарып ап турар.

Хүлээп алыр пунктулары: Кызыл хоорайда — Сукпакская кудумчузу, 1; Горная кудумчузу, 3; Каа-Хем — Геофизическая, 66; Бай-Хаак — Горький аттыг кудумчу, 55; Кызыл-Мажалык — Чүргүй-оол, 36; Ак-Довурак — Транспортная, дугаар чок.

УЛАМЧЫЛАП ТУРАР

Үндүрүг төлекчизининң дөмейлештирген дугаарын болгаш даңзыда киргенининң дугайында Херечилелдерни тыпсырын уламчылап турар.

Республиканың чурттакчыларын үндүрүг инспекцияларынче чалап тур бис. Келирде, паспорт болгаш уругларының херечилелдерин ап алыр.

Айтырыг тургузар телефоннар: 3-26-03, 3-86-81.

ЧАЗАЛГА

"Шын" солуннуң 2000 чылдың март 14-те үнген № 29 солунда Юрий Сучковтуң "Хыналдадан илерээни" деп материалын авторнуң буруузу-биле сан шын эвес парлаттынган. Бирги колонканың адаандан өрү 2 дугаар одуруунда "700 муң рубльди" деп сөстү "20 муң рубльди" деп чазай номчуур.

* * *

Ол-ла солунда ТР-ниң чонунуң Улуг Хуралының (съездизининң) кежигүнүнге кандидаттар даңзызында Кызыл хоорайның № 37 соңгулда округундан 4-кү кандидатты "Хертек Найыр Дамдыновна, 1946 чылдың ноябрь 8-те төрүттүнген" деп, олла колонкада Южный № 42 соңгулда округундан 1-ги кандидат Ананьин Юрий Юрьевичини 1965 чылда төрүттүнген деп чазай номчуур.

Чазыглар бистиң корректорларның буруузу-биле үнген.

Тыва Республиканың Президентизи болгаш Чазаа ТР-ниң Дээди Хуралының депутады Даваа Дүштеевич Монгушка ооң авазы

Сөнденмаа Сүрүнмейовна МОНГУШТУҢ

мөчээни-биле холбаштыр ханы кажыдалын илередип тур.

Экер-оол Дүлүшевич КЕЧИЛ-ООЛ

Сураглыг уруглар чогаалчызы Экер-оол Дүлүшевич Кечил-ооллуң хенертен мөчээнибиле тыва уран чогаал улуг чидиригге таварышты. Ол 1934 чылдың декабрь 1-де Улуг-Хем кожуунда Ак-Кожагар деп черге төрүттүнген. 1953 чылдан бээр башкы училищезинге өөренип тура-ла, чогаал бижип эгелээн. Ак-Даш, Алдан-Маадыр, Суг-Аксы суурларынга 5-6 чыл башкылааш, 1965 чылдан бээр Кызыл хоорайда ажылдап, чурттап турар. "Тыванын аныяктары" солуннуң харысалгалыг секретарынга, "Шынга" ажылдап, Тыванын ном үндүрер черинге редакторлап чораан хөйге билдингир журналист, чогаалчы. Барык 40 чылдар дургузунда элээди уругларның эң-не ынак ырызы "Чечектеримнин", 10 ажыг шүлүктер, чечен чугаалар номнарының автору. Самуил Маршак, Сергей Баруздин болгаш элээн хөй делегей чергелиг улуг чогаалчыларның номнарын очулдуруп, бодунуң уран мергежилин байыдып чораан салым-чаяанныг эживис дерзин хулиганнарның кара холундан баргаы кончуг хомуданчыг болду

Хоочун чогаалчы эң баштайгы ному дээш, 1967 чылда республика чергелиг чогаал шаңналын алган. "Күш-ажылга шылгарал", "В. И. Ленинниң 100 чыл ою" медальдар, Тыва АССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң, эрткен чылын Дээди Хуралдың хүндүлел бижиктери-биле шаңнаткан. Ол — Тыванын ЧЭ-ниң кежигүнү

Чаштар делегейин кымдаа артык билир хоочун чогаалчы эживистиң ном-дептери төрээн чонунга мөнге белек болуп артар. Хөөкүй эживистиң чырык овуру кезээ шагда сеткил-түрээвисте.

Чогаалчы эш-өөрү.

"Шын" солуннуң коллективи солуннуң хоочун бижикчизи, уруглар чогаалчызы

Экер-оол Дүлүшевич КЕЧИЛ-ООЛДУҢ

65 харлыг назынында хенертен мөчээнин дыңнатпышаан, ооң чоок улузунга, дөргүл-төрелдеринге ханы кажыдалды илередип тур.

Хайыралыг эживис, сураглыг чогаалчы

Экер-оол Дүлүшевич КЕЧИЛ-ООЛ

хай-халапка таваржып, хенертен мөчээнинге качыгдап тур бис. Ооң уруг-дарыының, чоок төрелдериниң ажыг-шүжүүн үлежип, мөчээн кижиниң чырык адынга мөгейдивис.

Тыванын Чогаалчылар өвилели, ном үндүрер чери, "Улуг-Хем" сеткүүлүнүң редакциязы.

СОҢГУЛДАЛАРГА УТКУШТУР

ӨГ-БҮЛЕВИСТИҢ ШИИЛГЕЗИ

Россия Федерациязының Президентизининң соңгулдалары март 26-да болур, амгы үеде соңгукчулар кандидаттарның ажыл-чорудулгазыбиле таныжып, кымны бо бедик албан-дужаалга соңгуп алыры-биле шилилгени кылып турарлар. Бистиң өгбүленің кежигүннери база ындыг. Аравыста сүмележип чугаалашкаш, РФ-тиң Президентизининң хүлээлгезин күүседип турар, президент албан-дужаалынга кандидат В. В. Путинни шилип алгаш, соңгулда хүнүнде бадылаарын шиитпирледивис. Ооң хүн бүрү ажыл-чорудулгазын теледамчыдылгалардан кичээнгейлиг көрүп тургаш, бо дээрге Россияның Президентизинге ажылдап болур төлептиг шынарлар бар кижи-дир деп билдивис. Политиктиг-даа, экономиктиг-даа, социал-даа айтыыглар шиитпирлээрде, дидимин, ол-бо деп далдарап турбазын, кылыр дээн соонда ону ыяап-ла күүседирин билип тур бис. Ылаңгыя пенсия улгаттырарынче доктаамал сагышты салып турар, сөглээн сөзүн амыдыралга боттандырар-даа дарга-дыр. Шак ындыг кижи күрүнени баштаар ужурлуг. Чечен республикада дайынны дүрген доозар хемчеглерни үргүлчү ап турар, ол доостур чоокшулай берген. Бо дээрге кижилерниң тайбың амыдырал-чурттал-газы дээш сагыш човаашкын-дыр. Владимир Владимировичиниң өске-даа ажыл-чорудулгазын чугаалап болур. Ындыг боорга В. В. Путинни шилип алган бис. Өскелер бистерни база эдерер дээрзинге идегедивис.

Лукей САЛЧАК.
Бай-Тайганың Кара-Хөл сумузунуң чурттакчызы.

ШЫН
Кызыл хоорай, Красноармейская, 100, индекс 667000.
ТУРГУЗУКЧУЛАРЫ: Тыва Республиканың Чазаа болгаш "Шын" солун редакциязының коллективи.
Кол редактор Светлана МОНГУШ.

РЕДАКЦИЯ КОЛЛЕГИЯЗЫ:
Кан-оол Сат, Алдын-кыс Монгуш, Урана Базыр-оол, Чимисмаа Монгуш, Сергей Хертек, Таан-оол Хертек.
РЕДАКЦИЯНЫҢ ТЕЛЕФОННАРЫ:
Кол редактор — 3-43-34; кол редакторнуң оралакчызы — 3-33-91; секретариат—3-36-82.
Солун келбейн барганда дараазында телефоннарже долгаар: 3-14-94, 3-57-92

КИЛДИСТЕР:
Ниитилел-политиктиг килдис — 3-39-15
Медээлер албаны—3-34-98;
Бухгалтерия—3-41-16;
Солун неделяда үш катап үнер.
Хемчээли 2 парламал ама.
Тиражы 4966.
Чагыг 29.

АГАР САНЫВЫС: № 40703810400000010000 КБ "Тувакредит", ИНН—1701008465; корр сч 30101810600000000729 БИК 049304729.
Солун Россия Федерациязының Парлалга болгаш массалыг информация чепсектериниң талазыбиле хоойлужудулгазының чорудулгазынга контроль болгаш бүрүткелиниң Тыва девискээр эргелелинге бүрүткеттинген.
Бүрүткеттирген дугаары—Т 00007.
Солунда парлаттынган материалдарның авторларының бодалдары редакцияның туружу-биле дүүшпейн барып болур. Айыттынган саннары болгаш өске-даа фактылары, дыңнадыглары дээш авторлар боттары харыылаар.